

ZKOBČ

ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA PRO ÚČELY UDĚLOVÁNÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ ČR

ÚROVEŇ B1

MANUÁL PRO PŘÍPRAVU K SUBTESTU PSANÍ

Obsah

1	JAK VYPADÁ SUBTEST PSANÍ ZKOBČ	2
2	CO SE OD PÍSEMNÉ PRÁCE NA ZKOBČ OČEKÁVÁ	3
3	CHARAKTERISTIKA ÚLOH	3
3.1	ÚLOHA 1 – DOTAZNÍK (FORMÁLNÍ TEXT)	3
3.2	ÚLOHA 2 – OSOBNÍ DOPIS (NEFORMÁLNÍ TEXT)	4
4	UKÁZKY OKOMENTOVANÝCH PRACÍ	7
4.1	Ukázka A	7
4.2	Ukázka B	8
4.3	Ukázka C	9
4.4	Ukázka D	10
5	příklady častých chyb	12
5.1	Pravopisné chyby (ortografické chyby)	12
5.2	Chyby ve slovní zásobě (lexikální chyby)	12
5.3	Gramatické chyby	13

Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy
Vratislavova 10/29, 128 00 Praha 2, Česká republika
Veškerá práva vyhrazena © 2021-03

ÚSTAV JAZYKOVÉ
A ODBORNÉ PŘÍPRAVY
Univerzita Karlova

OBČANSTVÍ

Manuál pro přípravu k subtestu Psaní slouží jako pomocný materiál k přípravě na Zkoušku z českého jazyka pro účely udělování státního občanství ČR, na které se vyžaduje jazyková úroveň B1. Dozvíte se v něm, jak subtest Psaní na úrovni B1 vypadá formálně (počet úloh, časový limit, minimální požadovaný počet slov atd.) a jaká jsou očekávání na naplnění jazykové úrovně. Získáte také řadu praktických tipů, které vám mohou pomoci uspět, seznámíte se s konkrétními ukázkami a s jejich komentovaným hodnocením a také s nejčastějšími chybami. Manuál je tedy určen nejen vám – kandidátům a zájemcům o jazykovou zkoušku pro účely udělování státního občanství ČR, ale také vašim učitelům a všem, kteří vám pomáhají se na tuto zkoušku připravovat.

Pro přípravu na subtest Psaní doporučujeme, abyste se nejprve podívali na to, jak subtest Psaní vypadá, a přečetli si informace o tom, jak subtest Psaní probíhá (viz [Modelová varianta a informace o ZKOBČ](#)). Poté se v tomto *Manuálu* seznámte s očekáváními, která jsou na úroveň B1 kladena, a přemýšlejte, jak je co nejlépe naplnit. Doporučujeme vám také prostudovat si dokument [„10 tipů, jak uspět v Psaní“](#), kde najdete souhrn nejdůležitějších rad pro to, abyste v subtestu Psaní úspěšně obstáli.

Přejeme hodně štěstí u zkoušky.

Tým Výzkumného a testovacího centra ÚJOP UK

1 JAK VYPADÁ SUBTEST PSANÍ ZKOBČ

Subtest Psaní obsahuje dvě různé úlohy, na jejichž splnění je časový limit **60 minut**.

- V **úloze 1** píšete formální text – dotazník.
- Ze zadání se dozvíte téma (o čem máte v dotazníku psát).
- Potom odpovíte na tři otázky.
- Musíte napsat minimálně 75 slov (celkem za všechny tři otázky).

ÚLOHA 1

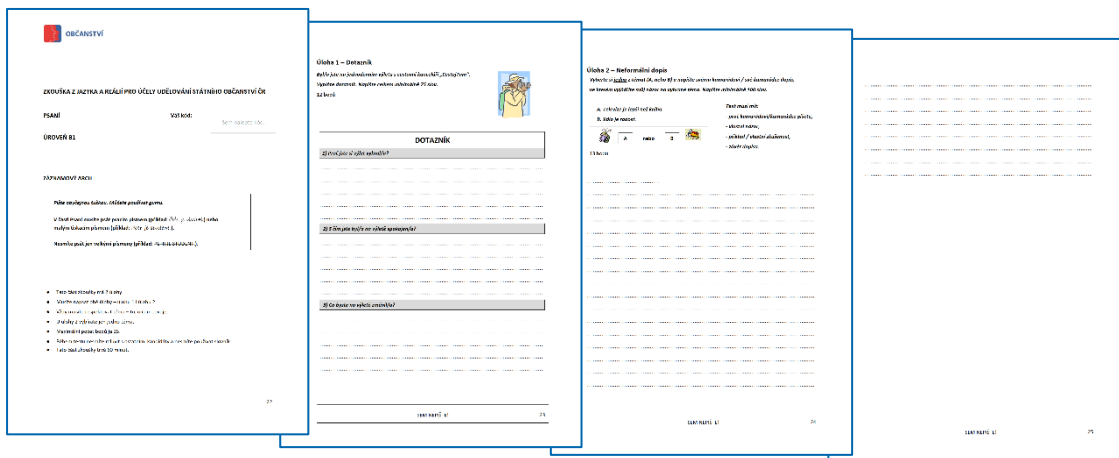
- V **úloze 2** si vybíráte jedno ze dvou témat ze zadání a píšete neformální text – osobní dopis kamarádovi/kamarádce.
- Musíte psát podle bodů, které najdete společně s tématem v zadání.
- Musíte napsat minimálně 100 slov.

ÚLOHA 2

Jako slovo se počítá každé grafické slovo, tj. slovo oddělené od ostatních mezerami. Data a časové údaje psané číslicemi se také počítají jako jedno slovo.

Obě úlohy musíte psát do záznamového archu obyčejnou tužkou, kterou dostanete u zkoušky.

Dostanete také papír, který můžete použít na svoje poznámky. Záznamový arch i papír s poznámkami na konci testu odevzdáte administrátorovi. Musíte psát čitelně. Bude-li text úlohy z větší části nečitelný, dostanete za celou úlohu 0 bodů.

Své texty musíte psát psacím písmem (příklad: *Petr je student*), nebo tiskacím písmem (příklad: *Petr je student*). Nesmíte psát jen velkými písmeny (příklad: PETR JE STUDENT), protože hodnotitelé pak nemohou rozlišit, zda umíte používat správně malá a velká písmena. Svůj text pište na vytištěné řádky.

Je potřeba, abyste si velmi pečlivě přečetli celé zadání obou úloh a tato zadání co nejlépe zpracovali. Ve svém písemném projevu se snažte ukázat co nejvíce ze svých jazykových znalostí a dovedností.

Na modelové zadání obou úloh se můžete podívat [zde](#):

2 CO SE OD PÍSEMNÉ PRÁCE NA ZKOBČ OČEKÁVÁ

Na úrovni B1 byste měli prokázat, že mimo jiné dokážete:¹

- ✓ předat srozumitelně informace;
- ✓ napsat jasné, podrobné popisy na běžná/ každodenní témata jako např. škola, práce, koníčky;
- ✓ vyjádřit a zdůvodnit svůj názor;
- ✓ podrobně popsat svoje zkušenosti, zážitky, pocity a události;
- ✓ vyjádřit to, co je podle vás nejdůležitější;
- ✓ zdůvodňovat;
- ✓ propojovat věty a myšlenky do souvislého textu pomocí spojek a spojovacích výrazů, např. *a, ale, nebo, protože, když*;
- ✓ tvořit delší věty a souvětí;
- ✓ využívat širokou slovní zásobu (lexikum) týkající se každodenních témat, jako je např. práce, studium, rodina, nakupování, služby, záliby (koníčky), volný čas;
- ✓ používat správně různé gramatické prostředky (např. správné tvoření budoucího, přítomného a minulého času, správnou deklinace adjektiv a substantiv, správné použití imperpektivních a perfektivních verb);

Snažte se ve svých textech ukázat maximum toho, co umíte. Pohlíďte si, aby váš text byl dostatečně podrobný, snažte se prokázat znalost a rozmanitost slovní zásoby a gramatických prostředků.

3 CHARAKTERISTIKA ÚLOH

3.1 ÚLOHA 1 – DOTAZNÍK (FORMÁLNÍ TEXT)

V první úloze odpovídáte v rámci dotazníku na tři otázky. Rozesílají je např. společnosti, které chtějí získat od svých zákazníků zpětnou vazbu. Měli byste proto v odpovědích na otázky v dotazníku tuto zpětnou vazbu poskytnout, to znamená napsat, co se vám líbilo nebo nelíbilo, jak jste byli se službami nebo s výrobkem spokojeni, co by se mohlo zlepšit apod.

TIPY PRO PSANÍ DOTAZNÍKU

- Aby mohly být vaše odpovědi hodnoceny, je třeba splnit několik podmínek:
 - Musíte dodržet téma dotazníku u všech třech odpovědí na otázky.
 - Musíte dodržet minimální požadovaný počet slov, tj. 75.
 - Musíte napsat text, který je čitelný.
- **N**eptejte pozdrav, oslovení, rozloučení a podpis.
- V každé odpovědi napište dostatek informací, pište podrobně.
- Vysvětlujte a zdůvodňujte své názory (napište, proč máte takový názor, proč si to myslíte, podpořte svůj názor příkladem apod.).

¹ (Adaptováno podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, str. 24–29, 63–67, 74, 85, 112–120, 127–132.)

- Snažte se, aby informace a myšlenky logicky navazovaly, nepřeskakujte z jednoho tématu na jiné.
- Používejte spojovací výrazy a spojky (*a, ale, protože, když, proto, že, který* apod.), interpunkci (tečky, otazníky, vykřičníky na konci vět, čárky ve větě, velké písmeno na začátku věty), abyste propojili výrazy a věty.
- Neopisujte zbytečně slova ze zadání, použijte svá/svoje vlastní slova, abyste tím prokázali, jak širokou máte vlastní slovní zásobu.
- **K chybám v diakritice** (háčky a čárky) se v rámci hodnocení přihlíží, hodnotí se jejich četnost a to, zda ztěžují nebo brání porozumění textu. Je to ale jen jedno z mnoha kritérií hodnocení.

Jak například sdělit, proč jste si něco vybrali:

Protože ...

Vybral/a jsem si to, protože ...

Poradil/a mi to ...

Jak například sdělit, že se vám něco líbilo:

Líbilo se mi ...

Nejlepší bylo ...

Nejvíc se mi líbilo ...

Jak například sdělit, že se byste chtěli něco změnit:

Doporučil/a bych změnit ...

Mohli byste ... / Měli byste ...

Bylo by dobré, kdybyste ...

Na zpracovanou ukázkou úlohy pro Psaní se můžete podívat zde:

3.2 ÚLOHA 2 – OSOBNÍ DOPIS (NEFORMÁLNÍ TEXT)

Osobní dopis píšete někomu, koho dobře znáte (kamarádovi/kamarádce). V dopise chcete sdělit/napsat svůj názor na konkrétní téma a uvést příklad nebo popsat vaši/svoji vlastní zkušenost, která se váže k tématu.

V úloze 2 si vybíráte ze dvou témat, o kterých máte psát neformální dopis.

Například:

A. Televize je lepší než kniha.

B. Jídlo je radost.

A

nebo

B

Text musí mít:

- proč kamarádovi/kamarádce píšete,
- vlastní názor,
- příklad / vlastní zkušenost,
- závěr dopisu.

Kromě témat jsou v zadání čtyři body, které vám stanovují, co musí váš dopis obsahovat. **Všechny tyto body musíte jasně a podrobně zpracovat.** To je důležité, protože jinak by došlo ke ztrátě bodů při hodnocení.

Očekává se, že dodržíte základní strukturu osobního dopisu:

(1) Začátek dopisu: pozdrav a oslovení

Nezapomeňte zahájit dopis pozdravem a oslovením člověka, kterému dopis píšete. Můžete použít jakékoli jméno, které znáte, skutečné, nebo vymyšlené (např. z učebnice, filmu, knížky). Jméno napište ve správném tvaru (ve vokativu – 5. pádu). Nezapomeňte, že za pozdravem s oslovením se píše čárka (,) nebo vykřičník (!).

Pokud použijete čárku, potom pokračujte na novém řádku malým písmenem.

*„Ahoj Karolíno,
jak se máš?“*

Pokud použijete vykřičník, potom pokračujte na novém řádku velkým písmenem.

*„Ahoj Karolíno!
Jak se máš?“*

Jak například oslovit kamaráda/kamarádku:

*Ahoj Jitko,
Čau Michale!
Milá Petro,*

Jak například začít dopis:

*... jak se máš?
... už jsme se dlouho neviděli, a tak Ti píšu.
... víš, že ...*

(2) Hlavní část dopisu

Tato část dopisu bude nejdelší, protože zpracováváte téma (A nebo B).

Nejdříve vysvětlíte, proč kamarádovi/kamarádce píšete.

Dále zkuste téma vhodně uvést (představit). Podrobně vysvětlíte váš/svůj vlastní názor na vybrané téma a vymyslete vhodné příklady jak z vašeho / ze svého života, tak ze života vašich/svých přátel, kolegů.

Důležitá je vaše argumentace, ne pravdivost vašich tvrzení.

Jak například zpracovat bod ze zadání: „**vyjádřete vlastní názor**“:

*Myslím si, že ...
Podle mého názoru ...*

Jak například zpracovat bod ze zadání: „**uvedte příklad/vlastní zkušenost**“:

*Z vlastní zkušenosti vím, že ...
Například moje kamarádka.....
Moje zkušenost je.....*

(3) Závěr dopisu a rozloučení

V této části dopisu se pokuste o logický závěr, který bude také obsahovat fráze, které se používají pro rozloučení.

Rozloučení napište na samostatný řádek.

Rozloučení by také mělo obsahovat váš podpis. Jméno v textu u zkoušky nemusí být vaše vlastní, můžete si ho vymyslet.

Co například napsat do závěru dopisu a rozloučení:

Těším se, až přijedeš ke mně na návštěvu. / Doufám, že se brzy zase uvidíme.

Měj se hezky.

Přeju hezký den.

Zdravím.

Martina

TIPY PRO PSANÍ OSOBNÍHO (NEFORMÁLNÍHO) DOPISU

- Aby mohl být text vašeho dopisu hodnocen, je třeba splnit několik podmínek:
 - Musíte dodržet téma a formát dopisu.
 - Musíte dodržet minimální požadovaný počet slov, tj. 100.
 - Musíte napsat text, který je čitelný.
- **N**eapište datum, místo ani adresu příjemce a odesílatele. Do osobního dopisu nepatří a vám se nebudou ani počítat do počtu slov.
- Vyberte si ze zadání jedno téma A, nebo B a pište na toto téma!
- Při psaní osobního dopisu tykejte.
- Pište jasně a podrobně, snažte se informace a myšlenky rozvinout.
- Informace, názory a myšlenky vysvětľujte a zdůvodňujte.
- Propojte výrazy a věty pomocí spojovacích výrazů a spojek (*a, ale, protože, když, proto, že, který* apod.) a interpunkce (tečky, otazníky, vykřičníky na konci vět, čárky ve větě, velké písmeno na začátku věty). Mezi další prostředky textové návaznosti patří např. nahrazování vlastních a podstatných jmen zájmeny, nebo jejich vynechání místo opakování (např. V mé práci mám skvělé kolegy. Neumím si bez nich představit život.), dále používání ukazovacích zájmen (např. Vybral jsem si hotel Diamant. V tom hotelu se mi velmi líbilo.) atd.
- Snažte se, aby informace a myšlenky logicky navazovaly, nepřeskakujte z jednoho tématu na jiné.
- Neopisujte zbytečně slova ze zadání, použijte svá/ svojevlastní slova, abyste tím prokázali, jak širokou máte vlastní slovní zásobu.
- Ukažte široký rozsah slovní zásoby i gramatiky. I když ve vašem textu nebude žádná chyba, nezískáte maximální počet bodů, pokud neukážete gramatiku a slovní zásobu z úrovně B1.
- Nechte si čas na kontrolu toho, že jste splnili všechny body ze zadání, že je text srozumitelný a obsahuje všechny části.
- Nezapomeňte si také nechat dostatek času na kontrolu gramatiky, pravopisu a interpunkce.

Na zpracovanou ukázkou úlohy pro Psaní se můžete podívat zde:

4 UKÁZKY OKOMENTOVANÝCH PRACÍ

4.1 Ukázka A

Úloha 1 – Dotazník

Nakupovali jste v internetovém obchodě „Klipakup“. Vyplňte dotazník. Napište celkem minimálně 75 slov.

DOTAZNÍK

1) Proč jste si internetový obchod vybral/a?

Vybral jsem internetový obchod „Klipakup“ protože měli nejlepší vyber počítaču za docela dobrou cenu, a k tomu měli ještě darek ke každému nakupu. A to flešku.

2) S čím jste byl/a v internetovém obchodě spokojen/a?

Objednavkú jsem dělal po telefonu, a oni mně vysvětlilý vše co jsem chěl slyšet. Bylí ochotní a vstřicní odpovídat na otázky postavení mnou i když bylí hloupí.

3) Co byste v internetovém obchodě změnil/a?

V obchodě „Klipakup“ ne měnil bych nic, proto že je jich stranka je moc dobrá, ceny jsou dobrí, pracovníky vstřicní. A dobá dodaní odpovida slibům.

HODNOCENÍ:

Napsaná úloha odpovídá úrovni B1 podle kritérií zkoušky ZKOBČ.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE A:

Text má požadovaný počet slov. Výchozí, rukou psaný text byl čitelný.

Téma je dodrženo u všech tří odpovědí na otázky. Každá odpověď je zpracována srozumitelně a podrobně. Ze všech tří odpovědí plyne jasná a funkční zpětná informace pro odesílatele dotazníku, a to díky zdůvodněním názorů a příkladům.

Odpovědi obsahují jak spojky typické pro úroveň nižší (a, ale, že), tak také spojky a spojovací výrazy z úrovně B1 (např.: „...na otázky postavení mnou i když bylí hloupí...“; „...vysvětlilý vše co jsem chěl slyšet...“). Tyto spojky logicky propojují věty.

V textu je dostatečný rozsah slovní zásoby z úrovně B1. Slovní zásoba se příliš neopakuje. Slovo „postavení“ a „jich“ je použito špatně a nevhodně. Text obsahuje jen ojedinělé chyby ve slovní zásobě jako např. „nejlepší“, „chěl“ a časté chyby v diakritice „vyber“; „objednavký“; „odpovídat“.

Rozsah gramatických prostředků odpovídá úrovni B1 (např. zvládnutí minulého času, deklinace, kondicionálu). Gramatické chyby nebrání porozumění (např. „vyber počítaču“; „bylí ochotní“; „pracovníky jsou vstřicní“).

4.2 Ukázka B

Úloha 1 – Dotazník

Nakupovali jste v internetovém obchodě „Klipakup“. Vyplňte dotazník. Napište celkem minimálně 75 slov.

DOTAZNÍK

1) Proč jste si internetový obchod vybral/a?

Čau Tomáši, píšu ti, protože chci tě informovat, že, včera koupila nové televize v internetovém obchodě „Klipakup“. Vybrala ten obchod protože byla sleva až 50% a pracovní doba v obchodě 24 hodiny, mohla jsem zabrat nakup po práci po 20 hod

2) S čím jste byl/a v internetovém obchodě spokojen/a?

Já spokojena, že nakonec mám velké televize 139cm v diagonálu, zaplatila jen 11.000 Kč. Dobra kvalita, výrazné barvy. Když jsem šla za nákupem, všechno bylo je skontrolováno, zabáleno. Já ztratila moc málo času. Zatím. Elfiya.

3) Co byste v internetovém obchodě změnil/a?

já by nechtěla změnit nic, spokojena jsem se všem

HODNOCENÍ:

Napsaná úloha neodpovídá úrovni B1 podle kritérií zkoušky ZKOBČ.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE B:

Text má požadovaný počet slov. Výchozí, rukou psaný text byl čitelný.

Téma je dodrženo u všech tří odpovědí na otázky. Komunikační záměr však nebyl dodržen, nebyla použita forma dotazníku, ale dopisu („Čau Tomáši“, „Zatím. Elfiya“). Odpověď ze třetího bodu dotazníku nebyla dostatečně rozvinuta.

Odpovědi obsahují jen spojky typické pro úroveň nižší (a, protože, že) a chybějící spojky a spojovací výrazy někdy způsobují horší srozumitelnost textu („...pracovní doba v obchodě 24 hodiny, mohla jsem zabrat nakup po práci...“). Chyby ve slovosledu jsou ojedinělé (např.: „protože chci **tě** informovat, že, včera koupila...“; „...“, spokojena **jsem** se všem.“). V poslední odpovědi je na začátku věty malé písmeno. Také občas chybí tečky na konci vět.

V textu je ještě dostatečný rozsah slovní zásoby z úrovně B1. Slovní zásoba se příliš neopakuje. Text obsahuje chyby ve slovní zásobě, které někdy už brání interpretaci (např.: „v internetovém **obchodě**...“; „...mohla jsem **zabrat** nakup...“). V textu došlo k dalším chybám ve slovní zásobě jako např. nadužívání osobních zájmen („**Já** spokojena...“; „**Já** ztratila...“).

Rozsah gramatických prostředků neodpovídá úrovni B1, objevují se **zásadní chyby**, které jsou přísně penalizovány (např.: nezládnutí minulého času: „**Já ztratila...**“, „**Včera (já) koupila...**“ nebo vynechání významového slovesa „být“: „Já spokojena...“). Gramatické chyby v deklinaci někdy brání porozumění (např.: „...po práce...“; „...mám velké televize...“; „...se všem...“).

4.3 Ukázka C

Úloha 2 – Neformální dopis

Vyberte si jedno z témat (A, nebo B) a napište svému kamarádovi / své kamarádce dopis, ve kterém vyjádříte svůj názor na vybrané téma. Napište minimálně 100 slov.

A. Domácí zvířata – velké problémy.

B. Práce doktorky je důležitější než práce prodavačky.

A

nebo

B

Text musí mít:

- proč kamarádovi/kamarádce píšete,
- vlastní názor,
- příklad / vlastní zkušenost,
- závěr dopisu.

Ahoj Lido

Pišu ti, protože chci znat tvůj názor na jednu vec.

Včera jsem viděl v televizi program na tema: domácí zvířata – velké problémů. My si koupilý psa, rasa Labradorský retriever. Je moc milý a hezký, furt se chce hrat a behat. Děti mu dalý jméno Marli, podle filmu Marli a ja. Můj názor je takový, pes je dobře ale problémy jsou velké. Musi se venčit rano a večer, uklizet po nem. Vše se musí schovavát proto že ničí vše co najde. Včera například mně zničil botý a nabíječku do telefonů. Ale stejně ho všichni milují. Jezdi s namí na prochazký do lesu, moc rád jezdi v autě a kouka se do okna. Mužů o nem psát ještě dlouho ale musím končit. Ty myslíš, že zvířata jsou velké problémů? Těším se na odpověd.

Ahoj xxxxxx

HODNOCENÍ:

Napsaná úloha odpovídá úrovni B1 podle kritérií zkoušky ZKOBČ.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE C:

Text má požadovaný počet slov. Výchozí, rukou psaný text byl čitelný.

Text vhodně řeší vybrané téma A. Kandidát se vyjádřil ke všem bodům v zadání, tzn. napsal, proč kamarádovi píše, dále vyjádřil svůj názor, uvedl příklad a napsal vhodný závěr.

Zároveň je jasné, že jde o neformální dopis, jak vyplývá z instrukcí k úloze.

Odpovědi obsahují spojky typické pro nižší úrovně (ale, protože), ojediněle spojka chybí („Můj názor je takový, pes je dobře, ale...“). Slovosled a interpunkce jsou v pořádku.

V textu je dostatečný rozsah slovní zásoby z úrovně B1. Slovní zásoba se příliš neopakuje. Chyby v textu ani jejich množství nebrání porozumění (např.: „...furt **se** chce hrat...“). Porozumění nebrání ani chyby v diakritice (např.: „schovav**át**“, „bot**ý**“, „**tema**“ atd.).

Rozsah gramatických prostředků odpovídá úrovni B1 (např. zvládnutí minulého a přítomného času a deklinace). Gramatické chyby, s výjimkou jedné („**(my)** si koupilý psa...“) nebrání porozumění (např. „...zničil bot**ý** a nabíječ**ků** do telefon**ů**...“). Občas dochází k záměně adverbii za adjektiva a naopak (např. „**dobře**“ vs. „dobr**ý**“, „**stejně**“ vs. „stejn**ě**“).

Z formálních náležitostí textu (pozdrav/oslovení, rozloučení a podpis) chybí podpis, což není penalizováno.

4.4 Ukázka D

Úloha 2 – Neformální dopis

Vyberte si jedno z témat (A, nebo B) a napište svému kamarádovi / své kamarádce dopis, ve kterém vyjádříte svůj názor na vybrané téma. Napište minimálně 100 slov.

A. Domácí zvířata – velké problémy.

B. Práce doktorky je důležitější než práce prodavačky.

A

nebo

B

Text musí mít:

- proč kamarádovi/kamarádce píšete,
- vlastní názor,
- příklad / vlastní zkušenost,
- závěr dopisu.

Milá moje kamarádka Alena,

jsem posílám ti hezký pozdrav z Berlínu. Doufám, že maš dobře. Chtěla by Ti napsát něco o mé nazoru na téma „práce doktorky je důležitější než práce prodavačky“, protože včera večer viděla zajmový program v televizi

Podle mé názoru to pravda. Myslím že práce doktorky odpovedna, potrebujet hodne sil, trpelivosti, a přani pomohat lidem všem nezaleží na religii chlověka, barvy kůži, věku a td. Od práce doktorky zavisit život člověka, kvalita života.

Všichi doktorove má vysokou školu, sleduje lekarske správy, zvyšujut svůj uroven celu pracovní dobu. Prodavačka můžet pracovat kazdý člověk, práce který nepotrebuje práce nad sebou. Před práce hyrurgove já by chěla překlonit koleno vždycky

A co muslíš Ti?

Maj se moc hezky a těším se na Tvůj dopis. Ahoj, Tvoje Elfiya.

HODNOCENÍ:

Napsaná úloha neodpovídá úrovni B1 podle kritérií zkoušky ZKOBČ.

KOMENTÁŘ K UKÁZCE D:

Text má požadovaný počet slov. Výchozí, rukou psaný text byl čitelný.

Text vhodně řeší téma B. Kandidát splnil 3 body ze zadání – napsal, proč kamarádovi píše, vyjádřil svůj názor a napsal vhodný závěr. V textu ale chybí příklad/vlastní zkušenost.

Zároveň je jasné, že jde o neformální dopis, jak vyplývá z instrukcí k úloze.

Odpovědi obsahují spojky typické pro nižší úroveň (a, že, ale), špatné spojování vět také někdy způsobuje nesrozumitelnost textu („Prodavačka můžete pracovat každý člověk, práce který nepotřebuje práce nad sebou.“). Občas chybí tečky na konci vět.

V textu se objevuje velké množství chyb ve slovní zásobě, které často brání porozumění (např.: „...přání pomohat lidem všem nezáleží na **religii chlověka**...“; „...**všichi** doktorove...“; „...práce **hyrurgove**...“; „...**překlonit** koleno...“, „co **muslíš** ty...“ atd.), také se občas objevují chyby v diakritice (např.: „odpove**dn**a“, „potrebujet“, „trpelivosti“ atd.).

Rozsah gramatických prostředků neodpovídá úrovni B1, objevují se **zásadní chyby**, které jsou přísně penalizovány (**přítomný čas**: např. „...**jsem** posílám...“, „...(ona) **potrebujet** hodně sil...“, „...od práce doktorky **závisit**...“, „...všichi doktorové **má**...“, **minulý čas**: např. „...včera večer (**já**) **viděla**...“, **chybějící významové sloveso „být“**: např. „Podle mé názoru to pravda.“, **deklinace**: „...něco o **mé** názoru...“; „...barvy kůži...“; „...zvyšujut **svůj** uroven...“).

5 PŘÍKLADY ČASTÝCH CHYB

5.1 Pravopisné chyby (ortografické chyby)

Používání písmen z jiného ortografického systému (např. z azbuky):

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
záměna s – c	„V obchodě bich ne menila ckoro nic.“ „...byla jsem spokojena c tim...“	„V obchodě bych neměnila skoro nic.“ „...byla jsem spokojená s tím...“
záměna j – y	„...nayedůležitější jazyk podle miho názoru ye anglickiy...“	„...nejdůležitější jazyk podle mého názoru je anglický...“
záměna y – u	„A co muslíš ti?“	„A co myslíš ty?“

Vynechávání písmen ve slovech:

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„...rozesmeje a udela mne rados...“	„...rozesměje a udělá mně radost...“
	„...vidíme spostu krasných míst...“	„...vidíme spoustu krasných míst...“
	„...edině bych chtělo si víc svetla...“	„...jedině by to chtělo víc světla...“

Používání malých písmen na začátku vět a chybějící interpunkce (např. tečka) na konci vět.

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„byl jsem spokojen s obchodem.“	„Byl jsem spokojen s obchodem.“
	„...a přidala bych eště několik parkovacích míst()“	„...a přidala bych ještě několik parkovacích míst.“
	„Jak se máš, co dělaš.“	„Jak se máš? Co děláš?“

K chybám v diakritice (háčky a čárky) se v rámci hodnocení přihlíží, hodnotí se jejich četnost a to, zda ztěžují nebo brání porozumění textu. Chyby v diakritice ale nikdy nemohou být jediným důvodem získání nedostatečného počtu bodů.

5.2 Chyby ve slovní zásobě (lexikální chyby)

Chybné tvoření negace (záporka ne- je psaná zvlášť)

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„...v obchodě bich ne menila skoro nic...“	„...v obchodě bych neměnila skoro nic...“
	„...ja ne vim co po mně chtey...“	„...já nevím, co po mně chtějí...“

Vynechávání/záměna zvrtných zájmen „se/ si“ u zvrtných sloves

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
líbit se	„...a proto moc jemu to nelibi ...“	„...a proto se mu to moc nelíbí ...“
nudit se	„...a staršíji děti nudilí ...“	„...a starší děti se nudily ...“
zeptat se	„...chci zeptat , co...“	„...chci se zeptat , co...“
hrát si	„...furt se chce hrat a behat...“	„...furt si chce hrát a běhat...“

Nadužívání osobních zájmen

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„ Ja sem se ráda, že...“	„Jsem ráda, že...“
	„ Ja jsem spokojena, že...“	„Jsem spokojená, že...“
	„ Já jsem ztratila moc malo času...“	„Ztratila jsem moc málo času...“

5.3 Gramatické chyby

Chybné tvoření přítomného času

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„...všichi doktorove má vysokou školu...“	„...všichni doktoři mají vysokou školu...“
	„...ja sem osobne myslim...“	„...já osobně si myslím ...“
	„...lidi neni spokojeny...“	„...lidi nejsou spokojení...“
	„ ...my jsme děláme...“	„ ...my děláme ...“

Chybné tvoření negace v přítomném čase a minulém čase

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„...já vím že nejsou všechny obchody mají prostor...“	„...já vím, že všechny obchody nemají prostor...“
	„... nejsme měli čas...“	„... neměli jsme čas...“

Vynechávání slovesa „být“ v přítomném čase

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„...ale dite () na prvním místě pro mě...“	„...ale dítě je pro mě na prvním místě...“
	„...já myslím to () lepší než trávit čas v obchodě...“	„... myslím si, že to je lepší, než trávit čas v obchodě...“
	„...protože von () vedle mojího bydlení...“	„...protože on je vedle mého bytu...“
	„...nový obchod () krásný a mají tam...“	„...nový obchod je krásný a mají tam...“

Chybné tvoření minulého času (vynechávání pomocného slovesa „být“)

příklady	✗ ŠPATNĚ	✓ SPRÁVNĚ
	„...nový obchod (já) vybrala protože tam větší nabídka...“	„...nový obchod jsem si vybrala, protože je tam větší nabídka...“
	„...(já) platila () za zboží...“	„...platila jsem za zboží...“
	„...je nám líto, že ty () nebyla z nama...“	„...je nám líto, že jsi tam nebyla s námi...“

Chyby uvedené v bodě 5.3 jsou brány jako chyby, které by se neměly v požadované úrovni již vyskytovat, a zakládají důvod pro vysokou penalizaci při bodování této části hodnocení psaní. Hlavním důvodem je, že se jedná o chyby výrazně ztěžující porozumění textu.